

undeb cenedlaethol y myfyrwyr

national union of students

2il Lawr
Adeiladau Cambrian
Sgwâr Mount Stuart
Caerdydd CF10 5FL

ff 02920 435 390

e office@nus-wales.org.uk

www.nus.org.uk

2nd Floor
Cambrian Buildings
Mount Stuart Square
Cardiff CF10 5FL

t 02920 435 390

e office@nus-wales.org.uk

www.nus.org.uk

Dydd Mawrth 10 Ionawr 2017

Ken Skates AC
Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a'r Isadeiledd
Llywodraeth Cymru
Tŷ Hywel
Bae Caerdydd
CF99 1NA

Annwyl Ysgrifennydd y Cabinet,

Cyf: Fy Ngherdyn Teithio

Ysgrifennwn atoch i fynegi ein siom dybryd parthed penderfyniad diweddar Llywodraeth Cymru i beidio ymestyn cynllun Fy Ngherdyn Teithio pan ddaw'r peilot i ben ym mis Mawrth, a'ch annog i ailystyried.

Rydym yn bryderus iawn ynglŷn â'r miloedd o bobl ifanc fydd yn wynebu cynnydd mewn costau teithio o ganlyniad i'r penderfyniad hwn. Mae teithio fforddiadwy i'r coleg a'r chweched dosbarth, yn ogystal â lleoliadau gwaith, yn hanfodol bwysig i bobl ifanc yng Nghymru er mwyn iddynt barhau â'u haddysg. Serch hynny, mae'r toriadau a wnaed yng nghyllidebau llywodraeth leol dros y blynyddoedd diwethaf wedi golygu bod y gwasanaethau teithio sydd ar gael i fyfyrwyr addysg bellach wedi dod dan fygythiad cynyddol.

Efallai eich bod yn gyfarwydd ag adroddiad a gyhoeddwyd gan UCM Cymru yn 2014, 'Punt Yn Eich Piced'. Roedd yn darparu trosolwg o brofiad myfyrwyr yng Nghymru o ran cymorth ariannol. Roedd ein hymchwil yn dwyn sylw at y ffaith bod canran sylweddol o fyfyrwyr addysg bellach yn cael eu gorfodi i wario arian er mwyn gallu parhau â'u haddysg. Roedd 62% ohonynt yn wynebu costau teithio, gyda'r mwyafrif o'r rhain yn talu dros £20 yr wythnos.

Dangosodd ein hymchwil hefyd bod cost teithio'n gosod straen ar allu myfyrwyr i gydbwysu eu hymrwymadau o ran gweithio, astudio a bywyd teuluol; dyma ddywedodd 37% o'r myfyrwyr hynny oedd yn talu dros £20 yr wythnos. Hefyd cymharwyd costau myfyrwyr sy'n byw mewn ardaloedd a ystyrir i fod yn drefol gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol â'r rheiny sy'n byw mewn ardaloedd gwledig. Canfuwyd bod myfyrwyr sy'n byw mewn ardaloedd gwledig yn treulio mwy o amser yn teithio ac yn gwario mwy o arian ar gyrraedd y coleg.

Gyda'r ymchwil yma mewn cof y bu inni grywbyll y mater hwn yn ein [manifesto](#), y mae'n siŵr rydych yn ei gofio, cyn etholiad y Cynulliad Cenedlaethol y llynedd. Yn y manifesto, ein hargymhelliad oedd 'y dylai llywodraeth nesaf Cymru ymestyn cymhorthdal teithio ar drafndiaeth gyhoeddus i holl fyfyrwyr AB, gan ddatblygu ar y cynllun bws Fy Ngherdyn Teithio ar gyfer myfyrwyr 16-18 oed, i sicrhau na chaiff neb ei eithrio rhag cyfleoedd oherwydd costau teithio.' Byddwch hefyd cofio ein [Manifesto Prentisiaid](#), a argymhellodd 'fod yr holl bleidiau'n ymrwmo i gyflwyno cerdyn teithio sy'n addas ar gyfer prentisiaid rhwng 16-25 oed.'

Mae'n eglur bod angen cynllun sy'n cynorthwyo myfyrwyr â chostau teithio er mwyn mynd i'r afael â'r materion hyn. Bydd torri Fy Ngherdyn Teithio yn gam tuag yn ôl, fydd yn effeithio'n anghymesur ar y rheiny sydd o gefndir difreintiedig a'r rheiny sy'n byw mewn ardaloedd gwledig.

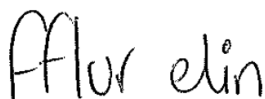
Er ein bod yn cydnabod nad oes llawer o bobl wedi manteisio ar y cynllun, gyda dim ond 7% o'r rheiny sy'n gymwys yn defnyddio'r system, credwn nad yw hyn oherwydd bod y cynllun ei hun yn ddiangen, ond yn hytrach am nad yw wedi cael ei hysbysebu'n effeithiol. Yn wir, cyn dyfodiad y cynllun, roedd ein hymchwil yn dangos nad oedd canran sylweddol o fyfyrwyr yn deall sut i fynd ati i gael cymorth ar gyfer costau teithio.

Rydym felly'n galw ar Lywodraeth Cymru i ailystyried ei phenderfyniad i ddiddymu'r cynllun, a mynd ati i osod mwy o bwyslais ar hysbysu pobl ifanc yn effeithiol ynglŷn â sut i gael gafael ar gerdyn teithio. Mae UCM Cymru'n fodlon cynnig cymorth mewn ymgysylltu â myfyrwyr i'r diben hwn.

Edrychwn ymlaen at dderbyn eich ymateb cynted ag sy'n gyfleus.

Dylech fod yn ymwybodol ein bod ni wedi anfon copi o'r llythyr hwn at y Gweinidog dros Ddysgu Gydol Oes a Sgiliau ac at Gadeiryddion y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg a Phwyllgor yr Economi, Isadeiledd a Sgiliau.

Yn gywir,

Fflur Elin
Llywydd, UCM Cymru

Carmen Smith
Dirprwy Lywydd, UCM Cymru